Umbritii Cantiani

RUS.

Satira nata ex tertiâ

JUVENALIS.

Malim convivis, quam placuiſſe coquis. **Mart.**

LONDINI:
Proſtat venalis apud J. OSBORN, in vico dicto *Lombard-ſtreet*, et S. CHANDLER, in vico dicto *Poultry*, 1725.

Umbritii Cantiani

R U S.

Satira nata ex tertiâ

JUVENALIS.

FElicem cenſes, vetus, o! et fide ſodalis,
Forſan et invideas (ſi candida pectora ſciret
Tangere livor edax) primâ ſubeunte ſenectâ,
Quod ſtrepitum, fumumque et mille incommoda magnae
Urbis pertaeſum teneant ſylveſtria *Canti*.

Saepe memor noſtri vetereſque, novoſque revolvis
Quotquot ſunt vates, genus urbibus uſque malignum,
Aeternumque ſui laudantes otia ruris.
Et mihi mente comes per opaca et aprica vaganti
Mille voluptates ſentis, quas neſcit amicus,
Qui nunc iſta colit. Species ita flectere inanes
Corda virûm, longè qui non indulta tuentur!
Nempe labore putas, curâ, vitiiſque vacare
Ruricolas. Natura tibi ſic cognita noſtra?
Sic res humanae? Sic caeli vindicis ira?
Amiſſum neſcis paradiſum, et dira tropaea
Inferni regis? cui jam data ſaeva poteſtas
In terram, et terrâ genitos; caeleſtia ſummi
Poſtquam juſſa Dei primi ſprevere parentes,
Damnavitque omnes ſcelerata cupido ſciendi.
Vixiſſent aliàs, quales tu, Pamphile, fingis,

Anxi-

Anxietate procul mentem torquente remoti, et
Felices, praeſente Deo, Diviſque miniſtris.
At noſtris oris nunc exulat otium, & alma
Pax, & ubique loci dominantur cura dolorque:
Quae fruſtrà fugiet, ſuperâ qui veſcitur aurâ,
Ut longinqua petat, vel ſumma cacumina ſcandat,
Aut ſubeat ſylvas, aut incolat abdita terrae;
Quoquò ſecedat, niſi ſe quoque fugerit ipſum.

Improbus agricolis *labor* eſt, atque *actus in orbem*,
Teſte *Marone* tuo. Credis tu rura colentes
Mollibus in ſomnis, et cantu degere vitam,
Semper ſub patulae recubantes arboris umbrâ?
Sic parere ſuo ſunt arva docenda colono?
Eſt tibi nimirùm leve terram vertere aratro,
Et ſerere, & raſtro concretam frangere glebam;

Infelix

Infelix lolium et ſteriles evellere avenas,
Agros ſepire, et gentes arcere rapaces,
Caedere ligna foco, et ſaturare novalia fimo,
Et metere, et meſſes portare ſub horrea pingues,
Et diſtringere equos jam languida colla ferentes,
Ad tenues menſas accedere ſemiſopitum, &
Tandem inferre toro ſudore madentia membra.
Hic noſtris labor eſt, ex quo, maledicta ſit, inquit,
Terra, Deus; ſit ſpina tibi, ſit carduus inde,
Nec facilem victum tibi fuderit amplius uſquàm.

Sed curâ vacuo nihili eſt labor. Eſto. Sed audi,
Ruſtica quot ſaevis anguntur pectora curis.
Ex aequo veniunt permulta incommoda cunctis.
Rure, ut in urbe, gravis morbus, triſtiſque ſenecta;
Conjux aut ſterilis, vel non ſatis aequa marito;

Filius

Filius haud frugi, et Veneris maleconſcia nata,
Atque immaturâ praerepti morte puelli;
Fulmina, terra tremens, tectorum incendia, ſervi,
Vicinique mali, ſociorum injuria, furta,
Et fraudes, et rem faciunt quaecunque minorem.

Sunt etiam curae propriae, quibus arva coluntur.
Dum metuunt ſegeti; pereat nè meſſis in herbâ
Imbribus aut aeſtu nimiis; aut ſidere tacta
Spica ſit, et ſterili uratur rubigine culmus;
Aut flaveſcentem corrumpat nimbus ariſtam,
Horrea quo ſtipulis, paleiſque ſit area plena.
Nec minor eſt pecoris vigili ſua cura colono,
Nè quis nocte abigat, canibuſve, aut vulpibus agni
Sint praeda, aut latè peſtis populetur ovile,
Et ſtabulum, turpiſve ſues porrigo fatiget.

Cortibus

Cortibus interea pullorum ruſtica pallet,
Nè rapiat milvus, funeſtave ſit pituita;
Atque apibus, primo nè vere examina ducant
Reges, aut fruſtrà pulsâ ſartagine longè
Conſiſtant volucres, migrent et in altera jura.
Tanta eſt cura famem et frigus defendere utrique;
Liberè & ut poſſint charos educere natos,
Quorum amor eſt urbes et rura colentibus idem,
Quid, quod et adventum domini, cui penſio fundi
Debetur, trepidant, nè, ſi ſolvendo colonus
Haud ſit, abire alio cogatur nudus, inopſque?
Mox experturus, quàm non molliſſima corda
Dentur iis, qui ſunt ab eodem ſanguine ducti,
Sacra eademque colunt; queis omnia munera amoris,
Juſſit, et exemplo fuit, una ſalutis origo,
Numinis aeterni Soboles chariſſima. Sed nos

Numinis

Nec Domini exemplum ferè, nec praecepta moramur;
Sed caenae dubiae, potatio, et alea pernox,
Sumptus facti in equoſque, caneſque, et peſtis amara!
Ambitus, exitio patriae quandoque futurus,
Debita pauperibus rapiunt, ut gurgite vaſto,
Non minus ac veſtri cantus, ſpectacula, larvae;
Larvae, jure quibus debetur quicquid amari
Fellis habet calamus, quas vix ſatis exagitaret,
Elyſio veniens, ſi crimina noſtra videret,
In ſatirâ princeps, facundus alumnus Aquini.

Agricolas inter fruſtra verumque, fidemque,
Simplicitatem animi, promiſſaque ſacra requiras.
Jamdudum, crede experto, veneranda reliquit
Rus Aſtraea ſuum, ſubiitque inviſa Laverna.
Et ſi res tenues, ſi mens anguſta ſit illis,

Ingentes verſare dolos ſub pectore nôrunt,
Mentiri, falſoque oculos humore madentes
Tergere, nec deerit fícti conſtantia vultus
Magno deprenſis in crimine. Subdola corda
Non urbes tantùm nôrunt, et limina regum.

Vafrities aequa in vendendis eſt et emendis
His, qui juxta Iſcaeve colunt Trentaeve fluenta,
Ac Tameſis pleno quos praeterlabitur alveo.
Arte valent fortaſſe minus, qui rure remoto
Rem faciunt; cedunt nequaquam mente nocendi.
Diſcrimen cultura facit, facit uſus, et apta
Tempora, quae nunquam contingunt omnibus aeque.
Ruſticus iſte planus, qui fraudibus uſque minutis
Incumbit, miſero pernix inhiare lucello,
Advectus veſtram *Auguſtam* fortaſſe fuiſſet

Duncomio

Duncomio par, Pitkiniove; et forſitan illis,
Quorum conſilio tot ſunt patrimonia fracta,
Quorum flagitio magis eſt infame futurum
Auſtrinum pelagus, ſcopulis quam et ſyrtibus olim
Ionium, aut *Siculum*, *Mauraſve* quod alluit oras.
Et qui jam nos deſpiciunt e curribus altis,
Fraude ſuâ laeti, fruſtrà damnante ſenatu,
Nati atque edocti longinquo rure fuiſſent
Fureiferi tenues, atque ipsâ vix cruce digni.

In campis habet et noſtris ſua caſtra Cupido;
Paſtores illic nequam, nymphaeque protervae;
Sunt et adulteria, et mala monſtra libidinis ipſos
Agricolas inter; ſunt res, ut nomina deſint.
Sed pudor iſta monet propriis damnanda tenebris.

Nec veſtrâ magis eſt gens ſicca et ſobria noſtra;
Ebrietas latè per ruſtica praedia regnat,
Baccho ſacra palam fiunt; ſint nundina teſtes,
Sint et feſtarum ſolennia quaeque dierum.
Undique conveniunt, finitâ meſſe, coloni
Ad plenos calices; ſicerae tum flumina longa
Volvuntur, donec mens, pes, et lingua vacillet,
Miſtaque denſentur potorum corpora, tanquam
Exciſae ſpicae, et frumenta terenda flagello.
Quot venatores exſiccent pocula, laſſi
Aut inſectando leporem, vulpemve refertam
Mille dolis, cervoſque leves capita alta ferentes,
Quæris? Quaere etiam, capitis diſcrimina quot ſint
Per valla et ſepes equitantibus; atque colonis
Quot mala damna ferant, ſegetes calcando tenellas;

Quot

Quotque obſcoena canant, et ſeditioſa loquantur,
Dum fiunt ſociis canibus digniſſima turba.

Quantam vim Bacchi valeant diſperdere noſtri,
Qui miſer ambivit populi ſuffragia, novit.
Dolia nocte dieque fluunt; it clamor ad auras
Potantûm; fiunt ibi rixae, jurgia, pugnae,
Centauros inter quales, Lapithaſque feroces;
Tentyrave, atque Ombos, ubi de cultu crocodili
Diſceptaverunt, aut caudâ cercopitheci; †
Excepto, quod adhuc non caeſo corpore, ut illi,
Veſcamur. Studio nam agreſtes partium aguntur
Religione ſuper (vacuae caeleſtibus ut ſint

† *Juv. Sat.* 15. 53.

Men-

Mentes) et vino notum eſt ferveſcere *zelum*.

Hinc exclamatur: Sit ſancta Eccleſia ſalva!

Schiſmatici peſſundentur! pereantque rebelles

Sanguine qui *Caroli* maduerunt Martyris olim!

Aeternum *Ormondus* vivat, redeatque *Jacobus*!

Illinc: *Brunſvici* domus omnia ſecula regnet!

Sit fictus princeps longè, et Romana tyrannis!

Et, ſemper vigeat *Gulielmi* gloria magni!

Sternuntur tandem, redolentque cadavera porcos.

Et quos inſulſa haec, venalis, et ebria turba

Delegat, ſtatim fiunt ſapientia gentis,

Atque novas figunt leges, vetereſque refigunt.

O ter felices, quater amplius, et nimis, Anglos!

Quos, qui tantillo emerint, non dant quoque venum.

Invidiam, immortale odium, placidaeque quieti
Quicquid obeſt, nobiſcum etiam pollere videbis.
Teſtor cauſidicos, et tempora quatuor anni,
Judicum iter vernum atque aeſtivum, quanta ſit inter
Agricolas pax, et quam fas et jura colantur.
Immo latrocinia, et caedes, et ſtupra nefanda
Invenies ſatis urbe procul (do publica teſtes
Acta) neque eſt quicquam noxae, quâ ruſtica gens ſit
Immunis. Res ut tulerit, peccatur ubique
Pro modulo, et fomes vitiorum eſt omnibus idem.

Quinetiam id vitii, quod non natura, ſed uſus
Addocet, ad noſtros dudum manavit abunde,
Numinis aeterni ſacrum proſcindere nomen.
Diris ſeque ſuoſque, atque obvia quaeque vovere,

Non

Non jumenta modò, et pecudes, miſeroſque caballos;
Verùm et non animata, ligones, raſtra, bidentes,
Saxa, et vel terram matrem, novêre bubulci.
Et quos, de rebus dignis ſapiente bonoque
Si diſceptetur, credas animalia muta, aut
Infantes ſtatuas; damnatâ hâc in dialecto
Invenies mirùm promptos ſermone, pareſque
Mendicis, ſatrapis, et centurionibus urbis,
Aut *Druraeanae* Veneris qui ſacra tuentur.

Sed ſolùm fortaſſe locum, mi Pamphile, laudas:
Agreſtum labor, et cura, et vitium nihil ad te;
Immunem morbis quaeris, dulcemque receſſum.
Divam ſed nec ubique putes habitare ſalutem,
Rure ipſo gravis eſt per prata paluſtria febris;
Algida quae loca ſunt, validiſque obnoxia ventis,

Tentant

centant pulmones; phthiſis hinc et tuſſis anhela.
lumidiora aequo, nemoroſa et ſunt metuenda
Hydropicis, et quos bilis vel ſcorbutus urget.
Corporibus ſiccis ſunt noxia vaſta glabreta.
Et quantum exagitet ſcabies montana colentes,
Teſtes, qui longo cenſentur ſanguine Bruti
Progenies, et Niliaci quos nata tyranni
Rexit, quae Moyſen mediis eduxit ab undis.
Tu, quocunque loco degas, quocunque recedas,
Nequaquam poteris corpus ſubducere morbis.

Sed mulcent animam forſan tranquilla fluenta,
Planities amplae, colles, et amoena vireta,
Et zephyri ſuaves, et roſcida gramina campi,
Sylvae frondentes, et florea prata, canorae et
Pictarum voces avium. Sed neſcis, amice,

Aſſiduus rebus laetis quid deroget uſus ?
Nec reputas, quòd ſit nunquam ſincera voluptas?
Qualia rura putas, torret cum Sirius aeſtu
Arentes campos, exuſtaque gramina agreſtûm
Sub pedibus ſtrepitant; ramis armenta reciſis,
Hordei et excocti paſcuntur folliculis, et
Tempus in hibernum foenilia condita rumpunt?
Dulce putas mugire boves ad flumina ſicca?
Dulce videre greges, quibus incubat aeſtus, anhelos;
Et volucres ipſas longo languere ſereno?
Quid memorem nimiis ſubmerſos imbribus agros,
Ventorum rabiem, tempeſtateſque malignas,
Atque ut regnet hyems alienis menſibus atrox?
Sed neque ſunt brumae, quas credis, Pamphile, noſtrae.
Tu ſoles puros, matutinaſque pruinas,
Et teneram glaciem fingis, nocteſque ſerenas,
Ante oculos vanè tu turdos fiſtis edaces,

Dae-

Daedala te recreat perdix, et Phaſidos ales,
Et lepus, et ſuſpenſa ad poſtes cornua cervi,
Et quaecunque feras ſectantes praemia captant.
Sed quotaquaeque dies venantibus aequa reperta eſt?
Et praedae fruſtrà quoties inhiabis opimae;
Ac feſſus rediens, madidus, lutulentus, acerbo
Expendes animo, fuerit quam Delia dura?
Deque intemperie coeli quam ſaepe querendum?
Ventum atrocem, imbreſque graves, nebulaſque nigrantes
Culpabis: nemo, quibus impendentibus, ultro
E tectis ſapiens, et qui ſibi conſulit, iret,
Campi quantumvis cupidiſſimus eſſet aperti.

Suſque haec deque habeas, dum nte ſub lucere turbae
Urbanae quaeris, ſtudiiſque incumbere ſanctis,
Scriptores verſare probos, deſcendere ſaepe
In tete, atque animo quaſcunque evellere ſpinas,
Cultur âque augere aeternae ſemina lucis;

Vivendi cauſas certus praeferre ſaluti.

Digna viro certe ſententia. Sed neque quantum
Credas, propoſito rus conferet. Accipe cauſas.
Tu ſolidas horas, atque integra tempora fingis
Matutina viris longè et latè urbe remotis,
Atque habeat vacuas ut lucubratio noctes.
Interea neſcis, quibus interpellet inepta
Turba ſalutantum nugis haec otia noſtra.
Ardelione ſcatet vicinia ruſtica quaevis
Infeſto, cui ſunt aliena negotia curae.
Percontatores avidos nova quaeque ſciendi
Invenies plures, quam ad foeda cadavera corvos;
Qui, quod contigerit corradere, protinus omne
In gremium primi, mala quem ſors obtulit illis,
Effundunt, horaſque terunt narrando minuta:

Humana

Humanae gentis peſtes, diriſque vovendae!

Atqui hos effugies fortis, nec comis haberi
Curas. At multum dement tibi temporis illi,
Quos in amicitiam quandam vicinia coget,
Et quibus, invidiam niſi vis conflare, vacandum.
Nam fugienda viris non ſunt ſapientibus iſta
Inter finitimos commercia; poſtulat uſus,
Et monet hoc rerum propriarum cura peritos.
Et non ſunt noſtrae res, ut, mi Pamphile, vobis;
Proxima queis ignota domus, ferè natio tanquam
Extera; qui ſocios congerroneſque per omnes,
Ut libet, eligitis vicos. Nos (more tyranno
Sic eſt ſancitum) quos fors objecerit, omnes
Hoſpitio accipimus, vetitumque eſt lege negari,
Nec ſolis licet eſſe domi. Quot anilia garrit

In-

Interea tuus hoſpes? Et hoc eſt omne vorandum;
Gaudendum, abſtineat ſi turpibus atque malignis,
Contentus catulos ſolum et narrare caballos,]
Quam ſit filiolus vafer, atque arguta puella;
Accedunt menſae protractae, pocula, luſus
Chartis, et choreae; ut vix fures temporis hoſce
Limine ſummoveas, mediae niſi noctis ab hora.

Oppida ſed fugiam, et loca quaeque frequentia, dices,
Devitans, ſecreta colam, me devia rura
Accipient, vivam latitans, nec cognitus ulli.
Qualia ſed meus hic ſibi ſomnia fingit amicus?
Sicte noviſti? Quotus eſt, cui taedia mentem
Non ſubeant longae ſolitudinis, et ſibi gratus
Eſſe comes queat ipſe diu? Deus ille, quod aiunt,
Aut Daemon fuerit. Qualem te, Pamphile, credis?

At ſic ſolus eris, ut non commercia planè
Omnia devites; animoque ſubinde ferente
Vicina emporia inviſes, urbemque relictam;
Atque moraberis hic, aut, res ut poſtulat, illîc.
Nimirum amphibius fies prudenter, amice.
Quis non vellet idem, cui ſint otium et ſatis ampla
Res? Haec ſcilicet eſt ſententia judicis aequi!
Siccine componis litem rus inter et urbem?
O lepidum caput, et Rhadamanthi munere dignum!

Deſinito tandem nugarum, et crede profatum
Ex tripode, et folium recitari, urbane, Sibyllae:
Nuſquam habitare loci requiem, quam quæris amicam,
Aequus ubi fortiſque animus defecerit; ille
Solus habet, qui ſorte ſuâ contentus ad arces
Suſpicit aethereas, ad eaſque aſpirat anhelus.

FINIS.

ERRATA.

Page 8. *v.* 80. *in fin, dele* (,). *Ibid. ad imam pag. lege.* Nec. *p.* 9. *v.* 85. *poſt & pone* (,) *p.* 16. *v.* 197. *Scribe* Salutem.

φ.KK
nowey
7-18-41
33383-8